

Hvønn verja tit, háinntøkurnar ella láginntøkurnar

Hægri skattur, hægri tollur og hægri umsetingargjöld — men enn eingin yvirtøka framd

»VAKSANDI SKATTUR OG TOLLUR SAMAN VIÐ UMSETINGARGJALD OG ALMENNUM LONAR, PRIS, OG HANDILSPOLITIKKI HEVUR SKAÐAÐ EINA DÝRTIÐ, SUM ER UM AT KÖVA FYRITAKSEMI OG LIVSVILJA TJÓÐARINNAR.«

(Úr »14. september« undan seinasta vali.)

Tjóðveldisflokkurin rekur stórmannapolitikk mótvegis arbeiðarastættini

»14. SEPTEMBER«

ILLA KROYTUR

Ománfyri hava vit tikið eitt brot úr »14. sept.« beint undan seinasta vali, har teir fara háðliga í hernað móti tí skatta-, tolla-, pris-, lonar- og handilspolitikki; ið fæddur varð árin frammanundan.

Allar hesar atfinningar og øll tey miklu lyfti eru ikki at mískilja, og vit kundu endurtikið ið rúgvuvis av brotum úr greinum i »14. sept.«, sum hátíðarlaga jóva og jatta veljarafjöldini

1. minni skatt,
2. minni toll,
3. lægri voruprisir,
4. hægri lonir o.s.f.

Vit hava loyvt okkum at endurtikið — við egnum orðum »14. september« — hesi lyfti, samstundis sum vit hava víst á, hvat veruliga er hent.

Tá blaðið nú vil gera tað títt, at vit vilja verja stórmennin, so hevur hetta einki við veruleikan at gera, og vit taka alla hesa skrivning ikki fyri annað, enn hvat hon veruliga er: neyðarsligar undansteðkingar fyri at fjala grovu lyftisbrot flokksins.

Flokkurin hevur sagt, at hann vil hætta um skattin; men tað er veruleiki, at lóg um eykaskatt er viðtikin, síðan tjóðveldismenn tóku við figgjarleiðslu landsins.

HVØR HEVUR FORT OG

FORIR STÓRMANNAPOLITIKK

Um Ólavur Michelsen timir at gera sær tann ómak at blaðið lögtingið eina 25—30 ár aftur í tíðina, so vil hann finna eina rúgvu av uppskotum frá javnaðarflokkinum, ið miða ímóti at hækka skattin á stórinntøkum og lætta um skattin á smáinntøkum.

Javnaðarflokkurin hevur ikki vunnið á mál á hesum øki; men tað er veruleiki

AT skattaáleggingin er gjord munandi rættvisari við stigvis; hækkaðum skatti á stórinntøkum og AT smáinntøkurnar hava fingið skattlætta við hekkun av

skattamarkinum, stórri barna frádrátti, serligum fiskimannafraðdrátti og oðrum tiltøkum.

Nýggja skattalógin, ið Ólavur ger so mikið burtur úr, er eitt framstig á leiðini; men hon rækkur ikki at tí máli, ið javnaðarflokkurin hevur sett sær fyrri at fremja; men lat okkum vóna at tjóðveldismenn við eini meira rættvisgerand skattalóg ikki fara í part við stórmannaverunum mótvegis arbeiðarafjöldini, soleiðis sum teir gjørdur, tá teir av tóku reiðaragjöldini til lónjavnargrunnin.

SKUTILSVEINAR

STÓRMANNAPOLITIKSINS

Landsstýrið kom við uppskoti um at avtaka gjöld reiðaranna til lónjavnargrunnin — 1,5 miljónir krónur árliga.

Óg tjóðveldismenn framdu hetta mikla niðungsverk móti fiskimannafjöldini — henda mikla eyðrættisgjald til lónjavnargrunnin — um teirra menn i landsstýri og á tngi so greffliga róku ørindi reiðaranna, men allir gingu teir Hákon til handa, tá hann hótti við at útskriva nýval.

Jóhan Simonsen segði: ...at fyrr skuldi Hákon ganga yvir seg sum tik, heldur enn at hann hekk seg at greiða atkvøðu fyri hesum mikla niðungsverki móti fiskimonnum

og ein annar tjóðveldismaður boðaði fyrst at spreingja samgonguna og síðani tjóðveldisflokkinn, um teirra menn i landsstýri og á tngi so greffliga róku ørindi reiðaranna, men allir gingu teir Hákon til handa, tá hann hótti við at útskriva nýval.

Fyri at Erlender Patursson og Karsten Hoydal enn eina tíð kundu sita i landsstýrinum og tikkast á 30.000 kr. árliga hvør, sviku tjóðveldismenn — allir sum ein — eitt hitt størsta livsmál fiskimanna.

»14. september« spyr:

Hvønn verja tit, smáinntøkurnar ella háinntøkurnar?

Tjóðveldismenn eyðrænda 1,5 milj. kr. árliga frá fiskimonnum at geva reiðarunum. Tjóðveldismenn seldu seg við

húð og hár til stórmanna-skutisvein Hákon Djurhuus fyrst at verja háinntøkurnar — tær 30.000 krónurnar hjá E. Patursson og K. Hoydal — heldur enn at geva fiskimonnum høvi til at rista afurhaldsokið av sær.

JAVNAÐARMENN VORU ÍMÓTI HESI EYÐRÆNING HESUM MIKLA NIÐUNGSVERKI MÓTI FISKIMONNUM!

Hvør varði háinntøkurnar, og hvør varði smáinntøkurnar, javnaðarmenn ella tjóðveldismenn?

Vit lata lesararnar døma! (Framhald á 2. síðu).

Skipsverftini betri figgjar-møguleikar

Tað hevur eisini verið ein hørð tíð fyri donsku skipasmíðjunar, sum i mongum lutum hava havt ílt við at standa seg móti fremmandari kapping.

I mongum øðrum londum fáa skipasmíðjunar væl av stuðningi frá tí almenna.

Nú hevur danski skipskreditgrunnurin skipað so fyrri, at donsku skipasmíðjunar kunnu fáa eina figgjarskipan, galdandi fyri allar danskar og útlendskar orðrar, sum gjørdur eru 24. september og seinni, sum kemur at veita kredit til nýbyggjarar við einari effektivari rentu uppá 6 pst.

»Skipskreditfondene« hevur i sama endamáli gjørt nýggja obligasjonsseriu áljóðandi; 6 pst., hetta skal verða grundarlagið undir atlanini at gera líkindini hjá skipasmíðjunum betri og hettari at kappast móti útlendsku konkurentunum.

Niels Mikkelsen

Eingin veit á morgni at siga, hvar hann á kvøldi gistur.

Sáran og djúp neit tað, tá vit frættu, at Niels á Velbastað so bráðliga og miskunarleyst varð tikin burtur — beint sum hann stóð i arbeiði sínum.

Fáur var hann her um leiðir, ið ikki kendi henda vinsela mannin, hann sum tók hond i, tá tað kravdist, altíð var við tí góða orðnum — og hevði eitt so vælsignað lyndi at skapa ljós uttanum seg, livskæti og livsvilja.

Seinasta leygarmorgun, tá boðini komu, at Niels var fyrri valdikkun, meðan hann stóð og skár upp grind, mátti tá líkasam stóða á — tú fadaði ikki reiðiliga, at hann skuldi vera farin, skuldi ikki siggjast meira, tá tú fór vesturum, sum hann so mangan var at siggja, við spáki i hond.

Hóast orð i slíkum lötum megna so lítið, so eru tað mong, sum i huganum leita til tykkara, ið eftir sita, konu og børn hansara, i djúpustu samkenslu.

Niels var 62 ár gamal. Eftir hann situr konan Bergit og 3 børn, tveir dreingir og ein genta.

Flogvøllurin í Vágum eigur at verða longdur um heilárs flogferðsla skal verða fingin í lag

Royndarflogvingin, sum farið varð undir i summar, er nú liðug, og vardi hon góðar 2 mánaðar, Norska felagið Bjørn fly nýtti smá 6-þefðona flogfór, og Flugfélag Íslands nýtti meðalstór 2-motors flogfór, sum kundu flyta eini 20 ferðafólk.

Hvussu hesar flogferðir hava roynst peningaliga, er einki frætt um enn. Ið hvussu er fyriliggur ikki enn fullfiggjaður roknskapur fyri ta íslendsku royndina. Men íslenska felagið hevur flutt tilsamsans um 600 ferðafólk i hesi flogving hesar báðar mánaðarfar, og tað siga teir, er út ímóti tí, teir høvdu roknað við, so heilt stórt hall munnu teir neyvan hava havt. Allir menn tykjast vera samdir um, at skal haldast fram við flugving til og frá Føroyum, so má meira verða gjørt við flogvøllin i Vágum, ella má ein flogvøllur gerast aftrat.

Men tá so langt er komið tykist semjan eisini at vera horvin. Nakrir halda, at fyrst ræður ið hvussu er um at leingja flogvøllin i Vágum við ca. 400 metrum, so tey stóru 4-motors flogferir kunnu lenda har. Aðrir halda, at beinari er einki at gera aftrat i Vágum, men ifara undir at gera ein flogvøll aftrat, og skal hann vera inni á Vatnaskorðum, norðan fyri Havnina Henda flogvøll ætla teir — eftir sum og havi frætt — einans at vera 800 metrar til longdar, og sostatt einans at kunna nýtast til heilt smá flogfór.

Sakkønir menn hava verið á Vatnaskorðum og kannað víðurskiftini, og siga teir staðið at vera sera væleydnað.

Føroyskir flogmenn vóru i síðstu viku i Íslandi, og fingur teir har høvi til at koma á tal við leiðsluhátt fyrri Flugfélag Íslands.

Formaður Flugfélagsins greiddi stutt frá starvi felagsins gjøgnum tey 25 árin felagið hevði starvast.

Russarar styrkja amerikanska dollaran

220 milj. dollars i russiskum gulli

Tað er ikki smápeningur, sum Sovjetrussland hevur latið selja i vesturheiminum bert i september mánaði. Heilar 220 milj. dollars.

Gulli verður einamest selt fyrri at fáa tilvega pening at keypa korn fyrri i Khnada og móguliga eisini i USA orsakað av at korngrøðin i Ruslandi miseyðnaðist i ár.

Kornkeypið hevur gjørt sitt til, at amerikanski dollarin er væl styrktur, eins væl og heitkeyp russa er komin Kanada væl við.

og var henda frágreiðing sera áhugaverd.

So talaði hann um Føroya flugvingina. Hann helt ikki Dakota-flogferir, teir høvdu nýtt til hesa flugving, veru tey best eignaðu; og ið hvussu er kundi tað ikki vera talan um at nýta tey til vetrarferðir, har máttu 4-motor for til. Annars segði hann tað vera avgjørt neyðugt at gera ymisk trygdartiltek harinmillum radiovita i Mið vági.

Viðvíkjandi spurninginum um at gera ein flogvøll aftrat i Føroyum, helt hann, at tað hevði verið gott; men um vøllurin i Vágum varð økt ur við einum 400 metrum, og øll trygdartiltek gjørd, so hevði hetta verið tað hentasta, tí so kundi tey flogfór verða nýtt, sum nú verða nýtt i internationalari millumlandaflugving. Hesi flogfór neyðast ikki at lenda i ov vánaligum veðurlikindum; men kunnu, um so ber á, halda leiðina ifram til Íslands ella Skotland.

At lata flogvøllin i Vágum liggja, sum hann nú liggur, og gera ein enn minni aftrat aðra staðni i Føroyum, hildu Íslendingar ikki vera vitugt, tí harvið avskóru Føroyingar seg frá at koma inn i reglu ljga heilárs flogferðslu, og elnans verða noyðdir at nýta heilt smá flogfór, og lík kundu ikki koma at bera seg figgjarglaga, og kundu als ikki nýtast um veturin.

Ein slík avgerð vildi tarna reglugjafari Føroyaflugving i mong ár.

Men sjálvsagt hevði tað verið best, um ein flogvøllur var gjørdur aftrat, tá vøllurin i Vágum var gjørdur fullfiggjaður til heilárs flogferðslu.

Spurdi um, hvat teir søgdu til, at útbýggjan av vøllinum i Vágum var settur til at kosta upp móti 10 milj. kr., svараði Íslendingar, at hesin vøllur var so óneyðuga breiður, og at tað ikki var neyðugt at gera uppskyoytið breiðari enn 100 metrar. Harvið vildi kostnaðurin minka munandi.

Annars varð sagt, at Flugfélag Íslands ið hvussu er vildi halda fram við Føroya flogferðsluni komandi summar.

Nú verða teir avvarðandi myndugleikarnir at gera av, um vft skulu koma uppi eina veruliga heil ársflogferðslu við tíðarhóskandi flogferum, ella vit einans skulu fáa ein viðfening av flugving við smáum flogferum einar 4, kanska 5 mánaðar árliga.

Eg haldi, eg tori at siga, at teir føroysku blaðmennirnir, ikki ivast i, at tað einasta beina er at fara undir at útbýggja flogvøllin i Vágum, og tað ongatíð av skjótt.

Ferðin yvir land av flogvøllinum til Havnar tekur, tá Oyggjargvegurin um stutta tíð er samankomin, slakar 2 timar, og tað skuldi ikki verið til stórt tarn fyrri nakran.

P. Karbach Mouritsen.